

cene za električno energijo (luč in gonilno silo) napram energijam, ki jih prebivalstvo sedaj uporablja.

Z enim litrom petroleja, ki stane danes 24 K, gori manjša svetilka približno 20 ur, večja samo pribl. 12 ur. Ena ura razsvetljave z manjšo svetilko stane torej K 1-20, z večjo svetilko 2 K. Ako gori taka svetilka tekomelega leta povprečno samo 2 uri na dan (pozimi več, poleti manj), stane taka, gotovo zelo pomanjkljiva razsvetljava letno 800 do 1400 K. Ako uvažujemo še nevarnost ognja, nesnažnost in težave pri nakupu petroleja, so velikanske prednosti električne razsvetljave nad vse jasne.

In gonilna sila? Ako ima kdo parni stroj v obratu, stane danes 1 konjska sila na uro samo na premogu in mazilih 250—300 K ali KW pribl. K 3-50 na uro. Motorji na bencin, ali na mineralno olje stanejo dvakrat toliko t. j. povprečno 7 K na uro. Naše električno podjetje zamore po dosedanjih kalkulacijah oddati 1 KW na leto za 5000 K. Ako ima kdo svoje motorje 2000 ur na leto v obratu (t. j. 250 dni po 8 ur ali 200 dni po 10 ur) stane njega 1 KW ura K 2-50.

Vsi navedeni stroški in iz njih izvajane cene so pač izračunani na podlagi sedanjih druginjskih razmer za najneugodnejše pogoje izvrševanja in oddaje toka. Ako bi se naša valuta zboljšala, zboljša se s tem tudi cena toka na Fali, ker je največji del investiranega kapitala vknjižen v Švici v švicarskih frankih, in obrestovanje se vrši tudi v švicarskih frankih. Nadaljno znižanje cen bi bilo mogoče, ako bi se že v prvem času prijavilo čim največ odjemalcev in tako bi se čim največ temeljnih akcij vplačalo v gotovini. Čim več umevanja bode našlo velepomembno podjetje pri vsem prebivalstvu celega zainteresiranega ozemlja, temveč koristi bode od tega imel vsak posameznik in ž njim vsa domovina. **Največji in neoprostljivi pogrešek bi pa bil, ako bi vsled nerazumevanja domačega prebivalstva prišlo do tega, da bi se Falska električna energija preko domačih krajev prenašala daleč proč — morda celo čez državno mejo.**

Pred občinskimi volitvami v Sloveniji.

(Nadaljevanje in konec.)

Volilni imeniki. Tokrat isti, kakor so bili za volitve v konstituanto. Reklamacijskega postopanja ne bo.

Prve občinske volitve se bodo vršile na podlagi volilnih imenikov, kakor so bili pravomočni pri zadnjih volitvah v konstituanto. Novi volilni imeniki se torej ne bodo izdelovali in in tudi ne bo novega reklamacijskega postopanja. **Volilci bodo torej vsi oni, ki so volili zadnjič pri volitvah v konstituanto.** Naredba določuje, da sme deželna vlada odrediti sestavo novih volilnih imenikov le v tistih občinah, kjer je vpisanih malo volilcev. Volilni imeniki se bodo seveda sestavili tudi za vse občine, ki so še le pripadle k naši državi (n. pr. Logatec). Ker za te prve občinske volitve reklamacijsko postopanje odpade, bo smel vsak volilec v uradnih prostorih (občinski prostori) ob času, ko bodo volilni imeniki razgrnjeni (kar mora biti na občinski deski naznanjeno) od 9. do 11. ure, v občini, kjer je več kakor 2000 prebivalcev, tudi od 3. do 6. ure popoldne samo prepisati volilni imenik.

Kedaj bodo volitve?

Razpisane bodo sredi marca, vršile se bodo v drugi polovici aprila. Razpisane morajo biti vsaj 4 tedne prej nego se vršijo in mora razpis volitev biti nabit na občinski deski. Dan volitve v posameznih občinah določi politična oblast.

Volilne dolžnosti ne.

Vežanje list.

Dve ali več v isti občini vloženih kandidatnih list so lahko veže. Ker je volitev po proporeu, bodo v mnogih slučajih prišli ostanki posameznih list pri dodelitvi preostalih mandatov v poštrev. Za ta slučaj lahko

dve ali več strank veže svoje liste tako, da ena ali druga odstopi svoj ostanek drugi stranki.

Kdo vodi volitve?

Volitve bo vodil posebni volilni odbor, ki bo sestavljen iz župana (ali enega občinskega svetovalca) kot predsednika, iz enega občinskega odbornika in iz po enega predstavnika ali namestnika kandidatnih list (torej tam, kjer bo naša JDS postavila svojo kandidatno listo, bo v volilnem odboru tudi en predstavnik JDS ali njegov namestnik). Volilni odbor je odgovoren za to, da se volitev vestno izvrši. Člani volilnega odbora ne smejo takrat, ko volilec voli, vplivati na volilčno glasovanje. Politična oblast sme odposlati k volitvam na vsako volišče po enega zastopnika, ki mora paziti na to, da se ravna po zakonu, in ne sme pripuščati, da volilni odbor prestopa svoje področje. Upravičen je, tudi med volitvo odrediti odpomoč zoper nezakonitosti.

Točenje alkoholnih pijač na dan volitve in na dan pred volitvami je v vsej občini prepovedano.

Volišča. Volilo se bo s kroglicami.

V občinah, kjer je nad 800 volilcev, mora biti več volišč.

Volilo se bo, kakor pri volitvah v konstituante 28. nov., s kroglicami. Na škrinjici vsake stranke ali skupine bo prilepljena kandidatna lista. Okrajno glavarstvo določi, katera škrinjica pripada kateri stranki.

Z orožjem ali orodjem, porabnim za boj, ne sme nihče na volišče.

Določbe o postopanju volilnega odbora pa si naj vsi tisti, ki bodo prišli v poštrev, prečitajo natančno v „Uradnem listu“. Bistveno se krijejo z določbami o postopanju vol. komisije pri volitvah v konstituanto.

V občinah, kjer je več volišč, mora župan eno volišče določiti kot glavno, na katerem se na podlagi volilnih spisov vseh volišč ugotovi skupni izid glasovanja.

Kako se razdele odborniška in namestniška mesta?

Skupna vsota oddanih glasov se razdeli z za eno zvišanim številom obč. odbornikov, ki jih je voliti. Če se pri delitvi pokaže ostanek, se mora dobljeno število zaokrožiti na prvo večje celo število, če ni ostanka, je dobljeno število zvišati za eno. Zadnje število je volilno število. S tem številom se razdele števila glasov, ki so jih dobile posamezne kandidatne liste. Tako dobljeno celo število pokaže, koliko obč. odbornikov dobe posamezne liste. Prvo preostalo odborniško mesto pripade stranki, ki je dobila največ glasov, ako njen preostanek presega polovico volilnega števila. Ako tega pogoja ni, se dodeli to mesto oni kandidatni listi, ki ima največji ostanek. Enako ostala nepopolnjena odborniška mesta.

Za vsako objavljeno kand. listo je izrečo toliko obč. odbornikov za izvoljene, kolikor jih je bilo po zgornjem računu dodeljenih, in sicer po vrsti, kakor so bili v kandidatni listi. Vsaki listi pripade tudi enako število namestnikov, kolikor ima izvoljenih odbornikov naprej v tekoči vrsti.

Povišanje stanovanjske najemnine.

Povišanje stanovanjske najemnine se izračuni po § 2 naredbe Deželne vlade za Slovenijo od 1. februarja 1920 tako-le:

1. Dognati je treba, koliko je najemnik plačeval najemnine 1. julija 1914. Ta najemnina se potem razdeli v dva dela:

a) na eni strani so zneski, koje najemnik plačuje kot odškodnino za občinske doklade (vodarina, najemninski davek), hišnika, v hišah s centralno kurjavo za kurjavo), rabo vrta, koncesije itd.,

b) na drugi strani ostala najemnina brez odbitka ostalih davkov in pristojbin. Ko smo določili ta dva dela celokupne najemnine, ki

jo je najemnik 1. julija 1914 plačal, lahko določimo dopusten povišek najemnine od 1. febr. 1921, ki zopet sestoji iz dveh delov:

1. iz izrednega povišanja in
2. iz rednega povišanja.

Če znesek pod točko b) določimo, potem je redno povišanje lahko izračunati in znaša za stanovanjske prostore 60%, za obrtne prostore 100% pod b) določene svote (na pr. če je znašala najemnina pod b) 10 K na mesec, znaša sedaj 16 K (60%) za stanovanje, če je znašala najemnina 50 K za obrtni lokal, znaša sedaj 100 K (100%).

Če hočemo določiti skupno svoto dopustnega povišanja najemnine, potem moramo še izredno povišanje najemnine pristeti. To povišanje obstoji iz:

1. na stanovanje odpadlih večjih stroškov za čiščenje, hišnika, poprave in kurjavo pri centralni kurjavi itd.;

2. na stanovanje odpadlega povišanja avtonomnih davkov: vodarine, najemnine, kanalizacijskih pristojbin;

3. na stanovanje do februarja 1921 odpadlih povišanj državnih davkov;

4. na stanovanje odpadlega povišanja obresti za hipotečne dolgove.

Redno povišanje najemnine je potem pristeti k izrednemu in ta svota je svota skupnega dopustnega poviška najemnine. V splošnem bo povišanje najemnine znašalo več kakor 60% najemnine od 1. julija 1914, ker izredno povišanje najemnine, kakor je iz navedenega razvidno, zelo obremenjuje stanovanjsko najemnino.

Gospodar pa mora na zahtevo strankam predložiti obrazložbo svojih zahtev po povišanju najemnine, da se stranka lahko prepriča, če je zahteva postavno upravičena.

Gospodarstvo.

Ne nakupujte preveč blaga! Položaj je, da je pričakovati v bližnji bodočnosti močan padec cen pri raznem blagu. V Angliji, Franciji, Švici in drugih zahodnih deželah so skladišča napolnjena industrijskih izdelkov. Valuta je v teh deželah tako visoka, da radi slabe valute v naših krajih ne morejo prodajati svojih izdelkov k nam. Tovarne delujejo naprej, kupcev ni, blago pa se kopiči. Vsled tega bo prišlo prav kmalu do prav znatnega padca cen. Svetujemo ljudem, da si naj nakupujejo le toliko blaga, kolikor ga res neobhodno potrebujejo.

Izvoz žita in moke. V lanskem letu je bilo do konca decembra izvoženo 5605 vagonov žita in moke in sicer 2874 vagonov pšenice in 2231 vagonov moke. V Avstrijo je šlo 3926 vagonov žita in moke.

Poiščite 20% bone. Tiste listke, ki ste jih dobili pri kolekovanju bankovcev v decembru 1019 (ko so Vam odvzeli 20%), poiščite, ker jih bodo davkarje kmalu zamenjale za denar. Listke, ki se glasijo na več kot 1000 kron, lahko proda vsak v bankah.

Dopisi.

Koncertna kavarna „Balkan“ Ptuj.

Vsak večer koncert

prvorazredne damske kapele „ZVEZDA.“

J. Vučak, kavarar.

Odlikovanja. Z redom sv. Save V. razr. je odlikovan gimnaz. ravnatelj Fran Vajda v Ptuj, z redom Sv. Save IV. razr. pa skladatelj Risto Savin.

Za pisanko slovenskim bratom in sestricam v neodrešeni domovini je darovala šolska mladina trirazredne narodne šole v urberske 295 K. Pohvale vredno je to tembolj, ker so to večinoma darovi uboge viničarske in želarske dece. Učimo se od mladine narodnega čustvovanja!

Za Jugoslovansko Matico so darovale učenke III. razreda okoliške dekliske šole 72 K. Ob krstu Marjana, sinčka magistratnega tajnika g. Maté-ja, se je nabralo 420 K. Že-